

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต
ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา 2549 – 2551*

The Employers' Satisfaction of Graduates from Bachelor of Science
in Physical Therapy Program at Christian University of
Thailand Between Academic Year 2549 – 2551

นางนุช พลบูรณ์**
ธฤณวัชร ไชยโคตร**
ปาจริย์ ครีสมบัติ**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา 2549 – 2551 ในด้านข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัด คุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต คุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ และความต้องการที่นักกายภาพบำบัดเฉพาะทางของผู้ใช้บัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักกายภาพบำบัด แพทย์ ฝ่ายบริหารบุคคล ฝ่ายวิชาการ และอื่นๆ ร้อยละ 53.85, 3.85, 3.85, 11.54 และ 26.92 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรในโรงพยาบาลรัฐ (ร้อยละ 34.15) และโรงพยาบาลเอกชน (ร้อยละ 24.39)
2) ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจโดยรวมเฉลี่ยต่อการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัดอยู่ในระดับมาก

(4.11 ± 0.77) โดยผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ในลักษณะและเจตคติของนักกายภาพบำบัด (4.60 ± 0.25) และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (4.70 ± 0.30)

3) ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก (4.13 ± 0.78)
4) ผู้ใช้บัณฑิตต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น มีความขยันอดทน และมีความสามารถในการมองการณ์ไกล เป็นร้อยละ 13.33, 13.33, 12.67 ตามลำดับ

5) ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการนักกายภาพบำบัดเฉพาะทางระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ ระบบประสาท และกายภาพบำบัดชุมชน เป็นร้อยละ 32.18, 16.67 และ 15.91 ตามลำดับ

* ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยคริสเตียน

** อาจารย์ประจำ สาขาวิชากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน

Abstract

The purpose of this research was to evaluate the satisfaction of graduates from bachelor of science program in physical therapy at Christian university of Thailand between academic year 2549 – 2551. This research study covered the evaluation of graduates in physical therapy professional practice, graduate personal attributes, graduate personal attributes which employer preference, and employer requirement for physical therapist graduate skills. The research results were as follows:

1. The graduate employers who answered these questionnaires were physical therapists (53.85%), physicians (3.85%), human resource managers (3.85%) , and the others. (26.92%). Most of them were staffs of public hospitals (53.85%) and private hospitals (24.39%).

2. In the physical therapy professional practice aspects, the graduate employers had highly satisfied graduates, especially in terms of their professional attitudes of physical therapy and their professional laws and related were highest score: 4.60 ± 0.25 and 4.70 ± 0.30 respectively.

3. The graduate employers had highly satisfied in graduate personal attribute aspect. (4.13 ± 0.78)

4. The graduate employers required the graduate characteristics of mercy and compassionate, endure and diligent, and vision were 13.33%, 13.33% and 12.67% respectively.

5. The graduate employers required the graduate professional skills in musculoskeletal system, neurological system, and physical therapy in community were 32.18%, 16.67%, and 15.91% respectively.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ได้กำหนดให้สถาบันการศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดให้จุดมุ่งหมายข้อหนึ่งของการประกันคุณภาพภายนอก คือส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษา

Christian University of Thailand Journal

Vol.17 No.1 (January – April) 2011

ของรัฐ เอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์การชุมชน องค์การเอกชน องค์การวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ

มหาวิทยาลัยคริสเตียน เป็นสถาบันหนึ่งในกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดให้มีการควบคุมมาตรฐานการศึกษาภายในสถาบันมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2527 และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ที่กำหนดให้ทุกสถาบันต้องมีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา สาขาวิชา

กายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน ได้ตระหนักในปัญหาของการขาดแคลนบุคลากรทางกายภาพบำบัดจึงได้ทำการผลิตบัณฑิตกายภาพบำบัดที่มีความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐานของนักกายภาพบำบัดตามมาตรฐานของสภากายภาพบำบัด เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) สาขาวิชากายภาพบำบัดจึงมีความต้องการที่จะทำการประกันคุณภาพการศึกษาของบัณฑิตโดยการทบทวนวิจัยสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์คุณภาพของบัณฑิต นอกจากนี้สาขาวิชากายภาพบำบัดยังต้องการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและความต้องการวิชาชีพเฉพาะทางของบัณฑิตกายภาพบำบัด เพื่อที่จะนำข้อมูลไปพัฒนาการผลิตบัณฑิตและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของสังคมและผู้ใช้บัณฑิต

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถานการณ์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น กลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเรื้อรังต่าง ๆ และมีปัญหาในการเคลื่อนไหว (คณะกรรมการอำนวยการลดปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง, 2551) การรักษาผู้ป่วยในโรงพยาบาลถือเป็นบทบาทหนึ่งของนักกายภาพบำบัด ในปัจจุบันมีผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลที่ต้องการการบริการทางกายภาพบำบัดเป็นจำนวนมาก จากรายงานของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 2552 เกี่ยวกับผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศ ปีพ.ศ. 2552 พบว่ามีผู้ป่วยที่เป็นโรคที่ต้องการการรักษาทางกายภาพบำบัดดังนี้ เบาหวาน ความผิดปกติระยะปริกำเนิด โรคหัวใจและโรคของกระดูก เหนียวเส้นเลือดผ่านปอด โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก ปอดอักเสบ โรคเรื้อรังของระบบหายใจ

ส่วนล่าง อุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ โรคหลอดเลือดสมองใหญ่ และ โรคติดเชื้อและติดเชื้อเฉียบพลันรุนแรง พบว่ามีอัตราต่อประชากรแสนคน เท่ากับ 736.48, 526.03, 465.53, 454.37, 414.58, 347.95, 291.90, 227.19 และ 177.09 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีผู้ป่วยจำนวนมากที่ต้องการการรักษาทางกายภาพบำบัด และจำนวนผู้ป่วยต่างๆ เหล่านี้ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากการรักษาผู้ป่วยในโรงพยาบาลแล้ว ยังมีผู้ป่วยอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาล อาทิ ผู้ป่วยที่มีอาการปวดจากการทำงานจากการศึกษา พบว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า 15 ปีขึ้นไปมีอาการปวดข้อเรื้อรังร้อยละ 42.7 และปวดหลังเรื้อรังร้อยละ 43.1 (จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ, 2539) นอกจากการรองรับการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูอาการเจ็บป่วยแล้ว อีกบทบาทหนึ่ง คือนักกายภาพบำบัดทางการกีฬาเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐในการพัฒนากีฬาอาชีพของประเทศไทยให้มีศักยภาพเทียบเท่าระดับสากล จากแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2550 - 2554

จากข้อมูลของสภากายภาพบำบัดในปี พ.ศ. 2552 พบว่ามีนักกายภาพบำบัดที่ขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดประมาณ 5,200 คน แต่มีนักกายภาพบำบัดที่ยังคงปฏิบัติงานบริการในระบบสุขภาพทั้งภาครัฐและเอกชนเพียง 2,839 คน จากการสำรวจในระดับปฐมภูมิพบว่าโรงพยาบาลชุมชนทั่วประเทศมีจำนวน 735 แห่ง แต่มีนักกายภาพบำบัดปฏิบัติงานเพียง 300 แห่ง (กานดา ชัยภิญโญ, 2553) เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนประชากรต่อนักกายภาพบำบัดในประเทศต่างๆ ในเอเชีย พบว่า ฟิลิปปินส์, ญี่ปุ่น, มาเลเซีย และประเทศไทย มีสัดส่วนนักกายภาพบำบัดต่อประชากร 1:12,934 (ปีพ.ศ. 2540), 1:6,176 (ปี พ.ศ. 2541), 1:85,459 (ปีพ.ศ. 2541) และ 1:53,869 (ปี พ.ศ. 2544) ตามลำดับ (สุวิทย์ อริยชัยกุล และคณะ, 2553) จะเห็นได้ว่า ในประเทศไทยยังคงขาดแคลนนักกายภาพบำบัดเมื่อเทียบกับจำนวนประชากร

ในปีพ.ศ. 2552 มีสถาบันที่ผลิตกายภาพบำบัดรวม 15 สถาบันทั่วประเทศ ซึ่งเป็นสถาบันรัฐ

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน) ๒๕๕๔

11 แห่ง และสถาบันเอกชน 4 แห่ง สามารถรับนักศึกษาได้ประมาณ 1,050 คนต่อปี ในปี พ.ศ. 2560 ถ้าให้มีนักร่างกายภาพบำบัดต่อประชากรเท่ากับ 1:7,900 สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ต้องรับนักศึกษาเพิ่มเป็น 1,700 คนในปี พ.ศ. 2556 (สุวิทย์ อริยชัยกุล และคณะ, 2553) ซึ่งในปัจจุบันยังไม่สามารถรับนักศึกษาได้เพียงพอกับความต้องการของประเทศ นอกจากการวางแผนเพื่อผลิตบัณฑิตกายภาพบำบัดให้เพียงพอับความต้องการ ยังต้องคำนึงถึงคุณภาพของบัณฑิตให้เป็นไปตามความสามารถขั้นพื้นฐานของนักร่างกายภาพบำบัดให้มีความสามารถทั้ง 6 ด้านดังนี้ ลักษณะและเจตคติของนักร่างกายภาพบำบัด ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ความสามารถด้านบริการ ความสามารถด้านวิชาการและการวิจัย และ ความสามารถด้านการบริหาร (สภากายภาพบำบัด, 2547)

การที่สถานประกอบการจะดำเนินธุรกิจได้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ โดยบุคลากรต้องมีความสามารถในการที่จะมองสถานการณ์ได้อย่างกว้างไกล และวิเคราะห์เหตุการณ์ ในการแก้ไขปัญหา มีจินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์และปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มคนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Trompenaars F. and Wodliams P., 2003)

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา 2549 - 2551 ในด้านการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัด และคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิต
2. ศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการปีการศึกษา 2549 - 2551
3. ศึกษาความต้องการนักร่างกายภาพบำบัดเฉพาะทางของผู้ใช้บัณฑิต ปีการศึกษา 2549 - 2551

4. นำข้อมูลจากการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา และนำไปวิเคราะห์ปรับปรุงหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การออบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

วิธีการศึกษา

งานวิจัยศึกษาความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตทางด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและความสามารถขั้นพื้นฐานของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2549 - 2551 โดยผู้ศึกษาวิจัยเก็บข้อมูลจากการทำแบบสอบถามต่อผู้ใช้บัณฑิต และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูลโดยใช้หลักการทางสถิติ

กลุ่มประชากร

เลือกกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 41 คน ปีการศึกษา 2550 จำนวน 18 คน และปีการศึกษา 2551 จำนวน 23 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 82 คน ในจำนวนประชากรทั้งหมดนี้จะต้องประกอบอาชีพทางด้านกายภาพบำบัดหรืออาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้ความสามารถทางด้านกายภาพบำบัด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้ทำการวิจัยศึกษาเก็บข้อมูลจากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยส่วนของแบบสอบถามถูกแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัด ได้แก่

1. ลักษณะและเจตคติของนักกายภาพบำบัด
2. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง
4. ความสามารถในการบริการ
5. ความสามารถด้านวิชาการและการวิจัย
6. ความสามารถด้านบริหารมีความรู้เบื้องต้นในการบริหารงาน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิต

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ

ตอนที่ 5 ความต้องการนักกายภาพบำบัดเฉพาะทางของผู้ใช้บัณฑิต

การทดสอบเครื่องมือ

คณะได้ทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 คน แบบสอบถามที่ใช้เป็นชนิดประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บและรวบรวมข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ในปีการศึกษา 2549 - 2551 โดยการทำการติดต่อผู้ใช้บัณฑิตในการทำแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยโทรศัพท์ติดต่อบัณฑิตเพื่อสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการลักษณะงานและสถานที่ประกอบการ ในทำการคัดกรองบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตเพื่อจะได้บัณฑิตที่ประกอบวิชาชีพทางกายภาพบำบัดหรือหรืออาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้ความสามารถทางด้านกายภาพบำบัด
2. ผู้วิจัยติดต่อส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้ใช้บัณฑิตทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งเอกสารประกอบคำอธิบายเกี่ยวกับงานวิจัย และซองจดหมายที่เขียนหน้าซองถึงคณะสหเวชศาสตร์ สาขาวิชากายภาพบำบัด

มหาวิทยาลัยคริสเตียน พร้อมติดดวงตราไปรษณีย์ เพื่อทำการส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัย

3. ผู้วิจัยโทรศัพท์ติดต่อผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิตหรือ สถานประกอบการเพื่อตรวจสอบว่า ผู้ใช้บัณฑิตได้รับแบบสอบถามแล้วหรือไม่และมีความครบถ้วนของจำนวนหน้าและข้อของแบบสอบถามหรือไม่ หากมีความผิดพลาดของข้อมูลผู้วิจัยจะทำการส่งแบบสอบถามฉบับใหม่ไปอีกครั้ง

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้บัณฑิตได้ทำการตอบกลับ และทำการติดต่อผู้ใช้บัณฑิตบัณฑิตหรือ สถานประกอบการในการขอความอนุเคราะห์การทำแบบสอบถาม

5. ระยะเวลาที่ผู้วิจัยทำการส่งแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เวลาประมาณ 3 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาลงรหัส แล้วนำไปทำการประมวลผลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จสำเร็จรูปทางสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้บัณฑิตจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ซึ่งจะใช้ข้อมูลหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์และแสดงผล

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัดจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ซึ่งจะใช้ข้อมูลหา ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อวิเคราะห์และแสดงผล

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ซึ่งจะใช้ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อวิเคราะห์และแสดงผล

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน) ๒๕๕๔

เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน
ตอนที่ 2 และ 3 แปลข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย
ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความ
พึงพอใจในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความ
พึงพอใจในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความ
พึงพอใจในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความ
พึงพอใจในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 0.51 - 1.50 หมายถึง มีความ
พึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์คุณลักษณะบัณฑิตที่
ผู้ใช้บัณฑิตต้องการจะใช้ ค่าสถิติเชิงพรรณนา
(Descriptive Statistics) ซึ่งจะใช้ข้อมูลหาความถี่
(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
เพื่อวิเคราะห์และแสดงผล

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความต้องการ
นักกายภาพบำบัดเฉพาะทางของผู้ใช้บัณฑิตจะใช้ค่า

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
ซึ่งจะใช้ข้อมูลหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ
(Percentage) เพื่อวิเคราะห์และแสดงผล

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้บัณฑิต
จากการติดตามผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตร
วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัย
คริสเตียน ปีการศึกษา 2549 จำนวน 41 คน ผู้วิจัยได้
รับแบบสอบถามคืนจากผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 9 ชุด
คิดเป็นร้อยละ 33.33 ในปีการศึกษา 2550 มีผู้ใช้บัณฑิต
จำนวน 18 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้
ใช้บัณฑิต จำนวน 15 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.33 และ
ปีการศึกษา 2551 มีผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 20 คน ผู้วิจัย
ได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 17 ชุด
คิดเป็นร้อยละ 85.00 ซึ่งแบบสอบถามที่ได้รับทุกฉบับ
เป็นแบบสอบถามที่มีข้อมูลสมบูรณ์ในรายละเอียด
ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

ตารางที่ 1 ร้อยละของตำแหน่งผู้ใช้บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	ปีการศึกษา 2549-2551 เฉลี่ยร้อยละ
นักกายภาพบำบัด	53.85
แพทย์	3.85
ฝ่ายบริหารบุคคล	3.85
ผู้จัดการ	11.54
อื่นๆ	26.92

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักกายภาพบำบัด แพทย์ ฝ่ายบริหารบุคคล
ฝ่ายวิชาการ และอื่นๆ ร้อยละ 53.85, 3.85, 3.85, 11.54 และ 26.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา 2549 – 2551 ในสถานประกอบการต่างๆ

สถานประกอบการ	ปีการศึกษา 2549		ปีการศึกษา 2550		ปีการศึกษา 2551		ผลรวม (ร้อยละ)
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
	(คน)		(คน)		(คน)		
โรงพยาบาลรัฐบาล	3	33.33	4	26.66	7	41.18	34.15
โรงพยาบาลเอกชน	2	22.22	5	33.33	3	17.66	24.39
คลินิกกายภาพบำบัด	1	11.11	0	0.00	0	0.00	2.44
สถาบันอุดมศึกษา	0	0.00	1	6.66	2	11.76	7.32
ศูนย์กีฬา สपोर्टคลับ	0	0.00	1	6.66	0	0.00	2.44
ศูนย์การศึกษาพิเศษ	0	0.00	0	0.00	2	11.76	4.88
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ สปา	1	11.11	0	0.00	1	5.88	4.88
ergonomics							
บริษัทจำหน่ายเครื่องมือแพทย์	0	0.00	0	0.00	1	5.88	2.44
กายภาพบำบัดชุมชน	0	0.00	0	0.00	1	5.88	2.44
เจ้าของกิจการหรือคลินิก	1	11.11	1	6.66	0	0.00	4.88
อื่นๆ	1	11.11	3	20.00	0	0.00	9.76
รวม	9	100.00	15	100.00	17	100.00	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา 2549 – 2551 ที่ตอบกลับแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ใช้บัณฑิตในโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 58.54 โดยเป็นผู้ใช้บัณฑิตใน

โรงพยาบาลรัฐบาลร้อยละ 34.15 โรงพยาบาลเอกชนร้อยละ 24.39 นอกจากนี้ ผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการอื่นๆ ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ สปา Ergonomics ศูนย์การศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัด

ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพของบัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา 2549 – 2551

ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ระดับความ
	2549	2550	2551	ปีการศึกษา	พึงพอใจ
	(n = 9)	(n = 15)	(n = 17)	2549 - 2551	ของผู้ใช้
	Mean (SD)	Mean (SD)	Mean (SD)	Mean(SD)	บัณฑิต
1. ลักษณะและเจตคติของนักกายภาพบำบัด	4.58(0.23)	4.60(0.25)	4.85(0.28)	4.68(0.25)	มากที่สุด
2. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.68(0.32)	4.67(0.35)	4.75(0.22)	4.70(0.30)	มากที่สุด
3. ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง	4.07(0.79)	4.08(0.97)	4.18(0.88)	4.11(0.94)	มาก
3.1 กายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา พยาธิวิทยา	4.48(0.73)	4.44(0.71)	4.44(0.72)	4.45(0.72)	มาก
3.2 สรีรวิทยาของการออกกำลังกาย	3.75(1.50)	3.77(1.48)	3.77(1.48)	3.76(1.48)	มาก
3.3 ชีวกลศาสตร์	4.20(0.79)	4.22(0.83)	4.29(0.53)	4.23(0.72)	มาก
3.4 ชีวฟิสิกส์	3.83(0.84)	3.87(0.87)	4.21(0.77)	3.97(0.83)	มาก
4. ความสามารถด้านการบริการ	3.80(0.93)	3.84(0.99)	4.00(1.01)	3.88(0.98)	มาก
4.1 โรค/ภาวะ/กลุ่มอาการที่พบบ่อยและ/หรือมีความสำคัญที่นักกายภาพบำบัดต้องมีความสามารถในการส่งเสริมป้องกันรักษาและฟื้นฟูสภาพ	3.72(1.00)	3.68 (1.05)	4.01(1.03)	3.80(1.02)	มาก
4.2 ความรู้และทักษะในการส่งเสริมสุขภาพ	3.54(0.79)	3.60(0.90)	3.93(0.87)	3.69(0.85)	มาก
4.3 ความรู้และทักษะในการป้องกันความผิดปกติของการเคลื่อนไหวและ/หรือภาวะแทรกซ้อน	3.95(0.95)	3.98(1.00)	3.90(1.00)	3.94(0.98)	มาก
4.4 ความรู้และทักษะในการรักษาและการฟื้นฟูสภาพ	4.00(0.97)	4.10(1.04)	4.17(1.12)	4.09(1.04)	มาก
5. ความสามารถด้านวิชาการและการวิจัย	3.39(1.00)	3.49(1.35)	3.46(1.34)	3.45(1.23)	ปานกลาง
6. ความสามารถด้านบริหารมีความรู้เบื้องต้นในการบริหารงาน	3.45(0.96)	3.55(1.01)	3.55(1.01)	3.52(0.99)	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.16(0.71)	4.04(0.82)	4.13(0.79)	4.11(0.77)	มาก

จากตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัดของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด ปีการศึกษา 2549 - 2551 พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในลักษณะและเจตคติของนักกายภาพบำบัดอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.68 ± 0.25) ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจบัณฑิตในความรู้อยู่เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากที่สุด (4.70 ± 0.30) ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจบัณฑิตในความรูพื้นฐานที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก (4.11 ± 0.94) ค่าเฉลี่ยความ

พึงพอใจบัณฑิตในความสามารถด้านการบริการอยู่ในระดับมาก (3.88 ± 0.98) ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจบัณฑิตในความสามารถด้านการวิชาการและการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง (3.45 ± 1.23) ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจบัณฑิตในความสามารถด้านความสามารถด้านบริหารมีความรู้เบื้องต้นในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก (3.52 ± 0.99) และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในภาพรวมของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัดของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา 2549-2551 อยู่ในระดับมาก (4.11 ± 0.77)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา 2549-2551

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา 2549 - 2551

	ปีการศึกษา 2549 (n = 9) Mean(SD)	ปีการศึกษา 2550 (n = 15) Mean(SD)	ปีการศึกษา 2551 (n = 17) Mean(SD)	ค่าเฉลี่ย ปีการศึกษา 2549 - 2551 Mean(SD)	ระดับความ พึงพอใจ ของผู้ใช้ บัณฑิต
1. มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมขององค์กร	4.63(0.52)	4.29(0.61)	4.25(0.96)	4.38(0.64)	มาก
2. มีความซื่อสัตย์	4.88(0.25)	4.36(0.50)	4.25(0.96)	4.50(0.58)	มาก
3. มีความยุติธรรม	4.63(0.52)	3.93(0.73)	4.25(0.50)	4.19(0.69)	มาก
4. มีสัมมาคารวะ	4.63(0.74)	4.36(0.63)	4.00(0.82)	4.38(0.70)	มาก
5. มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น	4.75(0.46)	4.21(0.60)	4.25(0.50)	4.38(0.70)	มาก
6. มีความขยันอดทน	4.50(0.53)	3.93(0.83)	4.50(0.58)	4.19(0.75)	มาก
7. มีความมั่นคงทางอารมณ์	4.38(0.74)	3.79(0.80)	3.50(0.58)	3.92(0.80)	มาก
8. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.38(0.74)	3.93(0.83)	4.00(1.15)	4.08(0.84)	มาก
9. รู้จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง	4.38(1.06)	3.93(0.83)	3.50(0.58)	4.00(0.89)	มาก
10. มีความสามารถในการมองการณ์ไกล	4.38(0.74)	3.57(0.76)	3.75(0.50)	3.85(0.78)	มาก
11. พัฒนาบุคลิกภาพของตนเองอยู่เสมอ	4.38(0.74)	3.93(0.92)	3.75(0.50)	4.04(0.82)	มาก
12. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.50(0.53)	3.79(0.89)	4.00(0.00)	4.04(0.77)	มาก
13. ศึกษาค้นคว้าพัฒนาตนเองด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	4.38(0.74)	3.64(0.93)	4.00(0.82)	3.92(0.89)	มาก
14. มีภาวะความเป็นผู้นำและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม	4.38(0.74)	3.64(0.74)	3.75(0.50)	3.88(0.77)	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.51(0.66)	3.95(0.80)	3.98(0.60)	4.13(0.78)	มาก

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน) ๒๕๕๔

จากตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน พบว่าระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51 ± 0.66) ในปีการศึกษา 2549 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.95 ± 0.80) ในปีการศึกษา

2550 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.13 ± 0.78) ในปีการศึกษา 2550 และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในภาพรวมของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา 2549 - 2551 อยู่ในระดับมาก (4.13 ± 0.78)

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ
ตารางที่ 5 ร้อยละคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ

คุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ	
ปีการศึกษา 2549-2551 (n = 41)	ร้อยละ
1. มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น	13.33
2. มีความขยันอดทน	13.33
3. มีความสามารถในการมองการณ์ไกล	12.67
4. มีสัมมาคารวะ	12.00
5. มีความซื่อสัตย์	11.33
6. มีความยุติธรรม	10.00
7. มีความมั่นคงทางอารมณ์	8.67
8. รู้จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง	4.67
9. มีภาวะความเป็นผู้นำและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม	4.67
10. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.33
11. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.00
12. ศึกษาค้นคว้าพัฒนาตนเองด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	2.00
13. พัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ	1.33
14. มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมขององค์กร	0.67

จากตารางที่ 5 คุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะมีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น และมีความขยันอดทนเป็นอันดับ 1 ร้อยละ 13.33 อันดับ

2 คือมีความสามารถในการมองการณ์ไกลร้อยละ 12.67 อันดับ 3 คือมีสัมมาคารวะร้อยละ 12.00 อันดับ 4 คือมีความซื่อสัตย์ร้อยละ 11.33 และอันดับ 5 คือมีความยุติธรรมร้อยละ 10.00

- ตอนที่ 5 ข้อมูลความต้องการนักกายภาพบำบัดเฉพาะทางของผู้ใช้บัณฑิต
 ตารางที่ 6 ร้อยละของความต้องการนักกายภาพบำบัดเฉพาะทางของผู้ใช้บัณฑิต

ความต้องการนักกายภาพบำบัดเฉพาะทางของผู้ใช้บัณฑิต	
ปีการศึกษา 2549-2551	
(n = 41)	
	ร้อยละ
1. กายภาพบำบัดทางระบบกล้ามเนื้อและกระดูก	32.18
2. กายภาพบำบัดทางระบบประสาท	16.67
3. กายภาพบำบัดชุมชน	15.91
4. กายภาพบำบัดทางระบบหัวใจและหายใจ	14.39
5. กายภาพบำบัดทางเด็ก	14.39
6. กายภาพบำบัดทางกีฬา	3.03
7. ส่งเสริมสุขภาพ สปาและ ergonomics	2.27
8. จำหน่ายเครื่องมือแพทย์	0.76
9. เจ้าของกิจการ คลินิก	0
10. อื่นๆ	0

จากตารางที่ 6 ความต้องการนักกายภาพบำบัดเฉพาะทางของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า อันดับ 1 คือ กายภาพบำบัดทางระบบกล้ามเนื้อและกระดูกร้อยละ 32.18 อันดับ 2 คือ กายภาพบำบัดระบบประสาท ร้อยละ 16.67 อันดับ 3 คือ กายภาพบำบัดชุมชน ร้อยละ 15.91 อันดับ 4 คือ กายภาพบำบัดทางระบบหัวใจและหายใจและกายภาพบำบัดทางเด็ก ร้อยละ 14.39 และอันดับ 5 คือ กายภาพบำบัดทางกีฬาร้อยละ 3.03

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้บัณฑิต
 จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา

2549 - 2551 โดยการตอบแบบสอบถามจากผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นนักกายภาพบำบัด ร้อยละ 53.85 รองลงมาคือ แพทย์ ฝ่ายบริหารบุคคล ผู้จัดการ และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 3.85, 3.85, 11.54 และ 26.92 ตามลำดับ และผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในโรงพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชน ร้อยละ 34.51 และ 24.39 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าบัณฑิตกายภาพบำบัดของมหาวิทยาลัยคริสเตียนส่วนใหญ่จะไปทำงานอยู่ในโรงพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชน และจากข้อมูลจะเห็นได้ว่าในทุกปีการศึกษาที่ผ่านมา บัณฑิตกายภาพบำบัดที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยคริสเตียน มากกว่าร้อยละ 50 จะทำงานในโรงพยาบาล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัด

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากายภาพบำบัด

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน) ๒๕๕๔

มหาวิทยาลัยคริสเตียน ปีการศึกษา 2549 - 2551 โดยรวมเฉลี่ยต่อการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัดอยู่ในระดับมาก โดยผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับลักษณะและเจตคติของนักกายภาพบำบัด และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องความสามารถด้านบริการ และความสามารถด้านบริหารมีความรู้เบื้องต้นในการบริหารงานผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจ ในระดับมาก และผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจความสามารถด้านวิชาการและวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ ที่เน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสามารถคุ้มครองสิทธิของผู้รับบริการในการบริการต่อสังคม ด้านสุขภาพและอื่นๆ ในกรอบของวิชาชีพด้วยเมตตาและเอื้ออาทร ดังนั้นในการเรียนการสอนของสาขาวิชากายภาพบำบัดจึงมีการสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรม และสิทธิผู้ป่วย นอกจากนี้ในมหาวิทยาลัยคริสเตียนมีการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าเรียนรายวิชาพัฒนาจริยธรรมทุกสัปดาห์ ในทุกภาคการศึกษา ทำให้บัณฑิตได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม และเจตคติที่ดีงามอย่างต่อเนื่อง

ด้านความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ความสามารถด้านบริการ และความสามารถด้านบริหารมีความรู้เบื้องต้นในการบริหารงาน ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากนั้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักหลักสูตรฯ ที่จะสร้างบัณฑิตที่มีมีความรู้ ความสามารถในการบริการทางกายภาพบำบัดตามมาตรฐานของวิชาชีพ เมื่อพิจารณาในระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในด้านความสามารถด้านวิชาการและวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากในหลักสูตรฯ รายวิชาระเบียบวิธีวิจัยด้านกายภาพบำบัด นักศึกษามีระยะเวลาในการดำเนินงานโครงงานวิจัยน้อย จึงอาจทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้ามากเท่าที่ควร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิต

จากผลการวิจัยความพึงพอใจในของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตกายภาพบำบัด ปีการศึกษา 2549-2551

Christian University of Thailand Journal

Vol.17 No.1 (January - April) 2011

พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะ การมีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น และการมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมขององค์กรตามลำดับ โดยคุณสมบัติดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับปรัชญาหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาจริยธรรม ซึ่งส่งเสริมให้นักศึกษาเขาเรียนรายวิชาพัฒนาจริยธรรมในทุกภาคการศึกษา เพื่อมุ่งเน้นให้นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมรวมทั้งมารยาททางสังคมด้วย ส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านคุณลักษณะที่ดีและเป็นที่พึงพอใจต่อผู้ใช้บัณฑิตและสังคม อย่างไรก็ตามคุณลักษณะด้านความสามารถในการมองการณ์ไกลและการเป็นผู้นำที่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าพัฒนาตนเองด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ นั้นยังความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตแม้จะอยู่ในระดับมาก แต่นับว่าอยู่ในลำดับท้ายของความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยคุณลักษณะเหล่านี้อาจเป็นผลมาจากการที่หลักสูตรฯ ไม่ได้บรรจุการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นเกี่ยวกับวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากการวิเคราะห์ผลงานวิจัยสรุปได้ว่าเป้าหมายของหลักสูตรเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ

จากการศึกษาพบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการมากที่สุด ได้แก่ มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น มีความขยันอดทน มีความสามารถในการมองการณ์ไกล มีสัมมาคารวะ มีความซื่อสัตย์ ตามลำดับ การศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า การที่สถานประกอบการจะดำเนินธุรกิจได้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ โดยบุคลากรต้องมีความสามารถในการที่จะมองสถานการณ์ได้อย่างกว้างไกล และวิเคราะห์เหตุการณ์ ในการแก้ไขปัญหา มีจินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์และปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มคนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Trompenaars F. and Wodliams P., 2003) ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้บัณฑิตมีคุณลักษณะเช่นนั้น สอดคล้องกับการศึกษาครั้งนี้พบว่า

ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชากายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยคริสเตียนอยู่ในระดับมากในทุกด้าน

ตอนที่ 5 ความต้องการนักกายภาพบำบัดเฉพาะทางของผู้ใช้บัณฑิต

จากผลการวิจัยด้านความต้องการนักกายภาพบำบัดเฉพาะทางของผู้ใช้บัณฑิต พบว่าทักษะการปฏิบัติวิชาชีพที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการมากที่สุดคือ กายภาพบำบัดทางระบบกล้ามเนื้อและกระดูก กายภาพบำบัดระบบประสาท กายภาพบำบัดชุมชน กายภาพบำบัดทางระบบหัวใจและหายใจ กายภาพบำบัดทางเด็ก และกายภาพบำบัดทางกีฬาตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรฯ ที่เน้นการผลิตนักกายภาพบำบัดที่มีทักษะปฏิบัติวิชาชีพด้านกายภาพบำบัดทางระบบกล้ามเนื้อและกระดูก กายภาพบำบัดระบบประสาท กายภาพบำบัดทางระบบหัวใจและหายใจ และกายภาพบำบัดทางเด็ก อย่างไรก็ตาม หลักสูตรฯ ควรเพิ่มเนื้อหากายภาพบำบัดชุมชน และกายภาพบำบัดทางกีฬาให้มากขึ้นตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและสังคม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าสาขาวิชากายภาพบำบัดควรปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับพัฒนาการทางสังคม มาตรฐานวิชาชีพ ความสามารถขั้นพื้นฐานของนักกายภาพบำบัดความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และความต้องการของสังคม ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติวิชาชีพกายภาพบำบัด สาขาวิชากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ควรพัฒนาให้นักศึกษามีทักษะด้านวิชาการและด้านการวิจัยมากขึ้น

อาจเพิ่มระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพและวิจัยให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มทักษะทั้งสองด้านให้มากขึ้น

2. ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล สาขาวิชากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ควรสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้นักศึกษาเกิดความมั่นคงทางอารมณ์ และรู้จักจุดเด่นจุดด้อยของตัวเองมากยิ่งขึ้น รวมทั้งพัฒนาลักษณะของนักศึกษาให้มีความสามารถในการมองการไกล และมีภาวะความเป็นผู้นำและความสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

3. ปรับปรุงเนื้อหาทฤษฎีวิชากายภาพบำบัดชุมชนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและชุมชน รวมทั้งอาจเพิ่มจำนวนหน่วยกิตให้มากขึ้นเพื่อสร้างทักษะการฝึกปฏิบัติกายภาพบำบัดชุมชนให้สอดคล้องกับผลการวิจัยด้านความต้องการนักกายภาพบำบัดชุมชนของผู้ใช้บัณฑิต

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องด้วยแต่ละภูมิภาคในประเทศไทยมีอุบัติการณ์ของโรคที่แตกต่างกัน จึงควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตโดยแยกตามภูมิภาคเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชากรในแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ควรศึกษาโดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก โดยแยกตามประเภทของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานในโรงพยาบาลภาครัฐ-เอกชน โรงพยาบาลชุมชน ศูนย์การศึกษาพิเศษ คลินิกกายภาพบำบัด คลินิกทางการกีฬา ฯลฯ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและการขยายงานกายภาพบำบัดสู่ภูมิภาคมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กานดา ชัยภิญโญ. (2553). “มุมมองและแนวทางการพัฒนาวิชาชีพกายภาพบำบัดในประเทศไทย”.

วารสารสหพันธ์นิสิตนักศึกษากายภาพบำบัด. ปีที่ (2) 1/10-12.

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการป้องกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับ

อุดมศึกษา พ.ศ. 2553. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ 127 ตอนที่ 23 ก (ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ.2553).

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน) ๒๕๕๔

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 126 ตอนพิเศษที่ 125. (ลงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ.2552).

ประคอง กรรณสูตร. (2538). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์.** (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภากายภาพบำบัด. (2547). **ความสามารถขั้นพื้นฐานของนักกายภาพบำบัด.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://ams.kku.ac.th/doc/compt.pdf> (วันที่สืบค้นข้อมูล 18 เมษายน 2554).

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**

พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2552) **สรุปรายงานการป่วย พ.ศ. 2552.** [online]. เข้าถึงได้จาก <http://bps.ops.moph.go.th/Healthinformation/illness/1.ต้นฉบับ2552.pdf>. (วันที่สืบค้นข้อมูล 20 เมษายน 2554).

สุวิทย์ อริยชัยกุล, จีรวรรณ ดนัยตั้งตระกูล และกรรณิการ์ ธีรวิวัฒน์ (2553) **รายงานผลการศึกษาคาดการณ์ความต้องการกำลังคนทางกายภาพบำบัด 2552 – 2563.** (เอกสารอัดสำเนา).

Trompenaars F. and Wodliams P. (2003). **Business across alters.** London: Capstone Publishing.

